

Abonnement pour un an
300 piastres
Edition spéciale 500 piastres

Adresse:
"IDJTIHAD", Constantinople

Téléph. St. 865
XXI ème ANNÉE
1 Avril 1926 — No 201

الجهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکھی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذ لیبی ۵ ایرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد نہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنہ

نومرو ۲۰۱ - نیشان ۱۹۲۶

جمهوريتك معارفی پروژہ لردن اول اجتماعي پرنسيپلره محتاجدر .

انمودجي آرتق نہ برصوفتا ، نەدە سلطانتك بربنده سي در ،
بو اولسه اولسه كندی كندیك سلطانیدر . جمهوريتك
يقيديني شی ، فردی بر سلطنت ایدی ، يرينه قويديني
شی ايسه ملی حاكيتك ، ملی قوت و اراده نك كندیسيدر...
بوتون معناسيله حر ، یعنی فردە واستبداده طامایان
ملتك شرفی ، ملتك استقلالنی غایه بیلان انسانلرك معارفی
نجه جمهوريت معارفی اُك زیاده بو دیمكدر . بوهدف بر
غزته صحیفه سنده اشارت ایديله بيله جك درجهده بسیط ،
اشارت ایدیلوب كیله بيله جك درجهدهده اهمیتسزمی در...
اصلا!.. شونك ایچون كه عصری ده موقراسیلر مساواتچی
جمعیتلردر : اجتماعي وظیفه لری یاقق و اجتماعي نعمتلردن
استفاده ایتك خصوصنده زنكینه فقیرك ، اصیل زاده
ایله عوامك ، كویلی ایله شهرلینك ، قادیله ار ككك فرقی
قبول ایتمین مساواتچی جمعیتلردر . فقط « سن بروطنداش
صفیتله هر كسك مساویسی سك ، هایدی كیت چالیش ! »
دیمك نیه یارار ، مادامك چالیشمق و چابالامق ایچون
ایچون اُلدە سلاحي ، قافاسنده معلوماتی ، حافظه سنده
تجربه لری یوقدر؟! . او ایلك تصادفردە بيله زواللی بر
مغلوبدر!.. او حالده فقیرلر ، « اصیل زاده » اولمایانلر ،
كویلیلر ، فادیندرده داخل اولدینی حالده نورك جمهوریتی
وطنداش لری حیات سلاحي بيله یعنی علم و اونك ذكاسيله
تجهیز ایتك لازمدر . بوقاداری كافیمی؟! دكل! چونكه
عصری ده موقراسیلر عینی زمانده اقتصادي جمعیتلردر .

آناطولی اختلالنی یابان ، سلطنتی ییقان ، يرينه جمهوریتی
قویان تورك ملتیدر . حر و مستقل ، عصری و اقتصادچی
بردولتك معارفی قوراجق اولان يینه عینی قوتدر . تورك
ملتی بویوك و سیاسی برانقلابی باشارمش ، بوكون اقتصاد
و عرفان نوعندن برتشكیلاته كندینی مجبور بيلمكده در .
اولکی امكانی كورن بر جمعیت صوگونجی یی بر محال كی
قبول ایدمز... تورك ملتك بوكونكی معارف مسئله سی
پروژه لرمی حاضر لاقمدر؟!.. بونی هیچ ظن ایتیه یورم .
احتیاج هرشیدن اول اجتماعي پرنسيپلره در . اسكی مدرسه
معارفی وسطائی بر ذهنیتك اولادی ایدی ، فقط كندیسنه
مخصوص پرنسيپلری واردی : بومعارف ورو حلی اولدی . مه یی ،
ذكای سوندورمه یی ، اراده یی كوتوروم ایتیه یی بیلردی...
اسكی سلطنت و ایمراطوراق معارفی اوده بر معارف چشیدی
ایدی . كر چه بارلاق پروژه لری ، فكری نوعدن خارقه لری
یوقدی ، فقط اونك ده كندیسنه كوره پرنسيپلری واردی :
ایمراطورلق هرشیدن اول تورك روحنك انكشافلرینه
مانع اولان رنكسز و شكسز ، قوزموپولیت بر عرفانك
بانسی اولمشدی . یكرمنجی عصرده یاشایان ده موقراتيك
تورك جمهوريتك معارف پرنسيپلری نەدن عبارت در؟!..
هرشیدن اول دوشونه لمكه بوسؤالك جوابی بزی بكي فكرلرك
كشفنه می سوق ایدە جكدر؟! بونی ده ظن ایتیه یورم . چونكه
يكي تورك معارفك پرنسيپلری بالذات انقلابك پرنسيپلردن
چيقاچقدردر . ده موقراسی و جمهوريتك ايسته ديكي تربيه

و بوجهیترده اقتصاد مؤسسه‌سی علمک صنایعه تطبیقندن عبارت خصوصی بر انکشافه مظهر اولمشد. شو حالده تورک و طنداشنک یالکیز ملی وانسان تربیه‌سی دکل ، اقتصادی و مسلکی حرثی ده امال ایتهمک لازم کلمیور . شو حالده جمهوریت معارفنک فکری تربیه خصوصنده تملی علم ، مسلکی تربیه خصوصنده کی تملی علمه مستند بر اقتصاد حرثی در . فقط بو درجه عمومی و مجرد اولان بر فکرنک معارفه تطبیق ایدلکی زمان آلاجنی مشخص شکلر نهدن عبارت اولاجقدر ؟ بن بو شکلری هر بری آری بر مقاله‌نک موضوعنی تشکیل ایده بیلمک اوزره اون پرنسپیده خلاصه ایده بیلیمورم که شونلدر : ۱ - لادینی یعنی ساده جه اخلاقی ، بدیی وانسانی بر تربیه تملی ۲ - مادیات ، حیاتیات ، اجتماعیات و ریاضیاتدن عبارت مثبت علملرک حرثی تأمین ایدن آفاق بر تدریسات تملی ۳ - علمی شعوره ، شخصی و تجربی فعالیتیه مستند مسلکی و اقتصادی بر تدریسات تملی ۴ - تحصیلک عمومی و نظری مسلکی و عملی شکلنده بوتون تورک و طنداشلرینه تعمیمی ۵ - اجتماعی بر نعمت اولان تحصیل نعمتنک فقیرلره بجانا تأمین ۶ - مختلف مکتب‌ار آراسنده کی صنف و انحصار دیوارلرینک ییقلماسی ، مکتب‌ار آراسنده علمی و اخلاقی تساندلر و مناسبتلر تأسیسی ۷ - مکتب‌ارده هم حوجالرک همده طلبه‌نک صلاحیت و مسئولیتیه مستند اخلاقی وانسانی بر انضباطک تأسیسی ۸ - جمهوریتک علمی ، اخلاقی ، بدیی و اقتصادی مفکوره‌سنه مطابق یکی مکتب‌بنالری ، « جمهوریت معبدلری » وجوده کتیرلمه‌سی ۹ - ده موقراسی معارفنک اداری تشکیلاتنده اختصاص ، تقسیم عمل ، و دیگر ولایتاره قارشی مسلکی استقلال تمللرینک قونولماسی ۱۰ - بالذات معارف و کالتنک اداری تشکیلاتنده یکی انقلابی وجوده کتیره‌جک علم و اختصاص عنصرلرینک و قوتلرینک چوغالماسی ... ایشه بوکون ایچون آزچوق مبهم فقط ایضاح و تفصیل ایدلکی زمان جوق آچیق و جوق قطعی کورونه‌جک اولان بو حاکم نقطه‌لرک وجوده کتیردیکی بوتون چیزکی بنجه ده موقراتیک ورکیه جمهوریتنده معارف تشکیلاتنک « سیاست عالی‌سی » در . شبه‌سز بو هدفلری اشارت ایتک ایله یامیق برشی دکلدلر . فقط ملی وانسانی هدفلره وارمق تجربه‌سنی ایلک دفعه معارف

ساحه‌سنده یاپاجق دکلز ! بو تجربه‌نی ملتک استقلال و شرفی موضوع اولدینی کون باشنده بویوک خلاصکاری اولدینی حالده تورک ملت یامیشدر . استقلالمزک بوتون تاریخی حر وانسانی مجادله‌لرک تاریخی در . استقلال و دولت ساحه‌سنده موفق اولمق ایستهرسه‌ک انقلاب تاریخمزک اساسلی سجه‌لرینی خاطرلامامز لازم کلیر . بونلردن نلدر ؟ ۱ - هرشیدن اول غایه‌لری ، پرنسپیلری هیچ بر قورقونی هیچ بر نفوذی هیچ بر سلطه‌نی نظر اعتباره آلمسزین بر کرمیه مخصوص اولمق اوزره و آچیقندن آچیه اقرار ایتک و قبول ایتک . تورک و طننک بر قسمی استیلا آلتنده قالدینی زمان عقل سلیم صاحبی بر تورک ماداجیلردن برینه شوسوزی سویله‌مشدی : « اسارک ایکی تورلوسی اولماز ، او یالکیز بر دورلودر ! و دائماً ذلتدر !.. » پرنسپسز یاخود پرنسپیلری تبلر ایتهمز بر معارفکده ایکی دورلوسی اولماز ، اودائماً بر دورلودر و انقلاب ایچون تهلسکلیدر !.. ۲ - هر دورلو سری و فوق‌الطبیعی قوتلردن ، تصادف لطفلردن امیدی کسمک ، حقیقی اولدینی کی و بوتون چیپلاقاغیه کورمک و کوسترمک ، یکی باشدن یاپیلاجق معارف بناسنک نه اولدینی دوشونمک و هرکی ، هرلزوملی و طنداشنی بو کوچ و المی ایشه آلیشدرمق ، دوشمانلری نیک ایچون دائماً فنی سلاحره صارمق ، وغیرت ، حس ، هیجان لازم اولان یردهده اونلری آرامق ... ۳ - هر ایشه متخصص و متفکر کیمسه‌لردن استفاده ایتک و بو استفاده خصوصنده نه شخصی غیض و خصومتک ، نه فردی محبت و الفتک تأثیرینی قبول ایتهمک ، بیلن و طانیان انسانلری حتی کندی آرزولری خارجندهده اولسه بیله اجتماعی بنایی یامیق ، وظیفه‌یه صووق . ۴ - خارجی مانعلز ، شیطانی قوتلر هر نه اولورسه اولسون ، غایه‌لردن آیرلماق ، جهدنک هدفنی دیکشدرمه‌مک ، بعضاً آغیرلاشمق ، فقط دائماً عینی استقامته عینی هدفه قوشمق ... دولتک استقلالنی یوقدن وار ایدرجه‌سنه وجوده کترین ملی اراده مساوات تمللری اوزرینه آتیلمش اولان جمهوریتی بر معارفک بناسنی معین و نسبه‌یه محدود بر زمانده وجوده کتیرمک اقتدارینی بالقوه حائزدر قناعتندیم ...

اسماعیل صفی